

Uppföljning av öppen fritidsverksamhet i Stockholm stad 2011.

Inledning

Öppen fritidsverksamhet är den samlande beteckningen på verksamhet som riktar sig till barn och ungdomar i åldrarna 7-19 år. För att betecknas som ”öppen” ska verksamheten vara öppen till sin karaktär, bygga på frivillighet och vara möjlig att besöka spontant för alla inom målgruppen oavsett etnisk bakgrund, kön, bostadsadress och eventuella funktionshinder.

Stadsledningskontoret tog 2010 över ansvaret från kulturnämnden för uppföljningen av den öppna fritidsverksamheten. Uppföljningen är kvantitativ och omfattar de verksamheter som finansieras av stadsdelsnämnderna eller utförs på uppdrag av dessa genom upphandlade entreprenader. Uppföljningen avser inte avtalsuppföljning eller tillsynsansvar vilket åligger respektive stadsdelsnämnd.

Den öppna fritidsverksamheten i stadsdelarna redovisas dels i antal verksamheter, dels i avsatta medel för respektive kategori. Kategorierna är fritidsgårdar, kvartersgårdar, parklekar och fältassistenter. Samtliga stadsdelsnämnder har lämnat underlag till uppföljningen. Insamlade uppgifter redovisas i bilaga 1.

Fritidsgårdar

Fritidsgård används som ett samlande namn för de mötesplatser med öppen verksamhet som riktar sig till målgruppen 13-19. Andra namn som används på mötesplatser är ungdomscafé, mötesplats, ungdomsgård eller träffpunkt.

Fritidsgårdarna samarbetar med föreningar och organisationer kring ungas fritid. Exempelvis arrangeras idrottsturneringar och lägerverksamheter i samband med lov. Utöver detta samverkar fritidsgårdarna med föräldragrupper och anordnar föräldravandringar. Det är också vanligt att föreningar får villkorat stöd för att driva fritidsgårdar.

Kvartersgårdar

En kvartersgård är en social mötesplats för barn och ungdomar med möjlighet att påverka sin fritid och utvecklas i en trygg och drogfri miljö. Gårdarna har en utomhusmiljö med möjligheter till olika idrottsaktiviteter och lekar. På dagtid har en del gårdar mellanstadieverksamhet på uppdrag av närliggande skola för åldern 10-12 år och på kvällstid riktar sig verksamheten till ungdomar 12-17 år. På senare år har antalet kvartersgårdar minskat kraftigt och har till stor del ersatts av mellanstadieverksamheter i skolor.

Parklek

I en parklek är tonvikten lagd på utomhusaktiviteter, till exempel lekar, spel, odling, natur och miljö, djurhållning, idrott på lek, skapande verksamhet, grillning, umgänge och fest. Parkleken är till för barn och unga i alla åldrar och deras föräldrar. Det är gratis att komma till parkleken och på dagarna finns personal som gör att barn och föräldrar kan känna sig trygga. Ibland kan parklekarna ha verksamhet på kvällar och helger och vissa parklekar går att boka för barnkalas och andra händelser. Många parklekar har de senaste åren rustats upp och tillgängliggjorts för barn och föräldrar med funktionsnedsättning.

Fältassistenter

Fältassistenter arbetar bland barn och ungdomar i åldersgruppen 10-20 år med särskilt fokus på tonårsgruppen 13-17 år. Assistenterna möter ungdomar på gator och torg, skolor, fritidsgårdar och Internet. Syftet är att skapa en relation till ungdomarna som bygger på tillit och respekt för deras integritet.

Fältassistenterna arbetar utifrån lokala förutsättningar och ungdomars behov. Ungdomar rör sig över stora områden, därför samverkar fältassistenterna också över stadsdelsgränserna, med fritidsgårdar, myndigheter, föräldrar, mfl.

Öppen fritidsverksamhet i siffror

Under 2011 uppgick antalet fritidsgårdar till 61 vilket är en ökning med 11 st jämfört med 2003. Antalet har varierat sedan 2003 och flest fanns det under 2008, då fanns det 70. Kostnaden för fritidsgårdarna under 2011 uppgick till 99,5 mnkr. Det är en ökning med knappt 41 procent sedan 2003.

Antalet parklekar har under perioden 2003 till 2011 varierat marginellt. I år är antalet 52 vilket är detsamma som 2003. Kostnaden har däremot ökat markant, under 2010 var den 52,2 mnkr jämfört med 2003 då den var 38,7 mnkr. Detta är en ökning som motsvarar cirka 35 procent. En anledning till att antalet parklekar varit konstant men att kostnaderna ökat är att öppettiderna på vissa parklekar ökat till att även omfatta kvällar och helger.

Antalet kvartersgårdar under 2011 uppgick till 2 vilket var detsamma som föregående år. Sedan 2003 har antalet minskat och 2008 fanns det inte någon verksamhet som redovisades som kvartersgård. Några av kvartersgårdarna har blivit fritidsgårdar eller parklekar. Under 2011 uppgick kostnaderna till 4,4 mnkr vilket dock är ungefär detsamma som föregående år.

Antalet tjänster för fältassistenter har under perioden 2003 till 2010 ökat från 45 till 50. Kostnaden för assistenterna uppgick 2011 till 23,1 mnkr.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd har inga traditionella fältassistenter. Istället har man anställt fyra familjebehandlare med en särskild kompetens för att arbeta behandlingsinriktad med

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

ungdomar, deras föräldrar och nätverk utefter beslut från utredningsenheten för barn och ungdom. De går också på schema vissa kvällar som ”fältassistenter”.

Socialtjänsten inom Spånga- Tensta har sedan våren 2011 anställt två stycken fältförlagda socialsekreterare utöver de tidigare fem anställda fältassistenter inom avdelningen fritid.

Tabellen visar utvecklingen för antalet fritidsgårdar, parklekar, fältassistenter och kvartersgårdar mellan perioden 2003 till 2011. Generellt beror de små förändringarna i antalet fritidsgårdar och parklekar på förändrad besöksfrekvens från år till år.

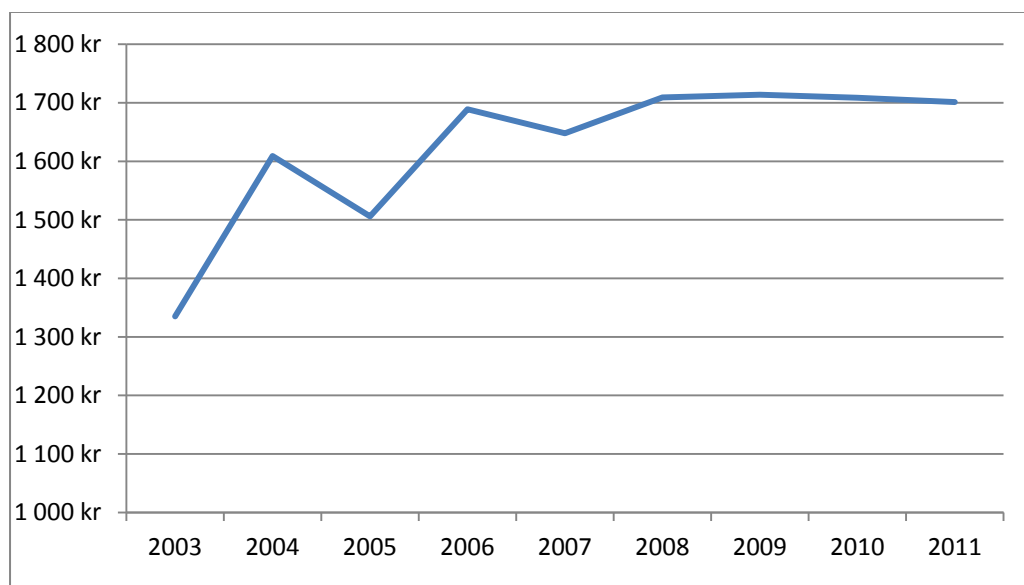

Antalet barn och ungdomar i Stockholm stad mellan åldrarna 7 till 19 år uppgick under 2011 till 105 368.

Under 2011 uppgick den totala kostnaden för den öppna fritidsverksamheten i Stockholms stad till 179,3 mnkr vilket är en ökning med 43,1 mnkr sedan 2003. Ökningen motsvarar knappt 32 procent. Nämnderna har angett ökade elkostnader under kalla vintrar, löne- samt priskompensation samt underhåll av lokaler som främsta anledningar till kostnadsökningen.

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Nettokostnaden per individ i åldersgruppen 7-19 år för öppen fritidsverksamhet uppgick 2011 till 1701 kr vilket är i princip detsamma som förra året. Jämfört med 2003 är det en ökning med 28 procent. Tabellen nedan visar hur nettokostnaden förändrats sedan 2003.

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Bilaga 1, tabeller med enkätsvar från stadsdelsförvaltningarna

Tabell 1. Utveckling i antal av stadsdelsnämndernas öppna fritidsverksamheter per kategori mellan åren 2003-2011

Kategori	2003	2005	2007	2008	2009	2010	2011
Fritidsgård	50	62	68	70	65	62	61
Parklekar	52	52	51	50	50	51	52
Antal fältassistenter	45	53	49	48	53	51	50
Kvartersgårdar	9	5	3	0	2	2	2
Summa	156	172	171	168	170	166	165

Tabell 2. Kostnadsutveckling för stadsdelsnämndernas öppna fritidsverksamhet per kategori mellan åren 2003-2011 (Tkr)

Kategori	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Fritidsgård	70 260	79 734	78 083	92 734	91 924	99 831	93 765	95 026	99 537
Kvartersgårdar	11 164	6 949	8 953	6 570	5 886	0	3 761	4 288	4 450
Parklekar	38 663	42 087	42 363	44 012	44 569	48 972	53 060	54 343	52 190
Fältassistenter	16 037	19 499	20 797	23 653	24 132	24 719	25 397	23 591	23 088
Summa	136 124	148 269	150 196	166 969	166 511	173 522	175 983	177 249	179 264

Tabell 3 Stadsdelsnämndernas nettokostnader för öppen fritidsverksamhet per nämnd 2011 (Tkr)

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Stadsdelsnämnd	Fritidsgårdar	Kvartersgårdar	Parklekar	Fältassistenter	Totalt 2011
Rinkeby- Kista	18 000			2 500	20 500
Spånga- Tensta	6 485		3 604	2 793	12 882
Hässelby- Vällingby	8 149		7 249	1 600	16 998
Bromma	4 738		4 738	1 100	10 576
Kungsholmen	643	0	3 152	1 274	5 069
Norrmalm	1 944		2 850	725	5 518
Östermalm	2 275	0	3 644	2 884	8 803
Södermalm	6 034	0	7 795	1 843	15 672
Enskede- Årsta- Vantör	14 300	4 450	4 550	3 430	26 730
Skarpnäck	3 115	0	3 042	0	6 157
Farsta	8 262		5 572	1 700	15 534
Älvsjö	4 089	0	1 121	1 078	6 288
Hägersten- Liljeholmen	8 424	0	3 402	2 161	13 987
Skärholmen	13 079		1 471		14 550
Summa	99 537	4 450	52 190	23 088	179 264

Tabell 4, Nettokostnader för öppen fritidsverksamhet per stadsdelsnämnd för åldersgruppen 7-19 under 2011

Stadsdelsnämnd	Total nettokostnad	Antal 7-19 år	Nettokostnad per individ 7-19 år i kr.
Rinkeby- Kista	20 500 000	7 457	2 749
Spånga- Tensta	12 882 000	7 388	1 744
Hässelby- Vällingby	16 998 000	10 959	1 551
Bromma	10 576 000	10 380	1 019
Kungsholmen	5 069 000	4 323	1 173
Norrmalm	5 518 000	5 528	998
Östermalm	8 803 000	5 776	1 524
Södermalm	15 672 000	11 333	1 383
Enskede- Årsta- Vantör	26 730 000	11 756	2 274
Skarpnäck	6 157 000	5 769	1 067
Farsta	15 534 000	6 913	2 247
Älvsjö	6 288 000	4 189	1 501
Hägersten- Liljeholmen	13 987 000	7 890	1 773
Skärholmen	14 550 000	5 707	2 550
Summa	179 264 000	105 368	1 701 kr

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

105 35 Stockholm. Ragnar Östbergs plan 1
 Telefon 08-508 29 000. Fax 08-508 29 398
 stefano.prestinoni@stockholm.se